

Heiki Vilep

NÜFFIA

Naer päästab maailma

Autoriõigus teosele © Heiki Vilep
www.vilep.com

ISBN: 978-9916-9559-0-1

Illustreerinud Urmas Nemvalts
Kujundanud Heiki Vilep
Küljendanud Margus Nõmm
Kirjastanud Jutupesa Kirjastus

Raamatu väljaandmist toetas Eesti Kultuurkapital

Nüffia

Kusagil Lapimaa ja Austraalia vahel asub metsadega kaetud saarestik. Ja seal, ühel tillukesel saarel, on tilluke riik, mille nimeks on Nüffia. Selle tillukese saare asukaid kutsutakse nüffideks. Nüffia pealinnaks on Nüffel. Nüffel asub mere ääres ja siin on koos kõik tähtsad valitsusasutused ja tähtsad nüfid.

Ühe legendi järgi oli nüfid siia toonud taevast langenud pirakas tulekera. Kõik see oli toimunud paljude tuhandete aastate eest. Teine legend jälle pajatas, et minevikus olid erinevate rahvaste laevad vedanud saarele kokku lootusetult rumalaid inimesi. Teine legend ei meeldinud nüffidele üldsegi mitte.

Päris alguses ei osanud nüfid end kuidagi nimetada. Olemiselt olid nad igati lahked ja heasüdamlikud, aga õiget nime polnud. Mõned rändurid olid kutsunud neid metslasteks, mõned punnsilmadeks ja mõned lihtsalt imelikeks, aga ükski nimi ei sobinud neile piisavalt hästi. Siis, ühel ilusal hommikul, pani üks terane nüfiplika tähele, et tukkumise ajal tõi tema vanaisa esile sellise hääletsuse:

“Nnn...nüfff...”

Ja kuna vanaisa polnud kaugeltki mitte ainuke, kes tukkudes niimoodi häälitsetes, saidki nüfid endale lõpuks nime.

Nüfid olid enamalt jaolt väikest kasvu, pisut kõverate jalgadega ja natuke ülespoole hoidvate ninaots-
tega. Kõrvad ja lõug olid tillukesed, aga silmad see-
eest suured nagu tõllarattad. Kui nüff sulle väga lähedalt otsa vaatas, ei saanud sa aru, kumba silma sa vaatama pead, sest mõlemasse korraga ei saanud.

Nüfid elasid metsaäärsetes linnakestes ja külades. Majad olid neil väikesed ja ümmargused nagu tordikarbid. Igal majakesel oli all ringikujuline rööbas, nii et kogu elamist sai seestpoolt roolirattaga pöörata nagu karusselli.

Elektrit nüfid ei tundnud ja nende teadmised sellest piirdusid välgu kartmisega. Küll aga olid neilgi olemas pesumasinad, televiisorid, nutitelefonid ja arvutid. Kuidas see ilma elektrita võimalik oli, sellest kuuled kohe varsti.

Kafi

Kõigepealt saagem tuttavaks nüfitüdruk Kafiaga Fifaafua linnakesest. Kafi elas ema, isa ja noorema vennaga ühes tavalises tillukeses nüfimajas peaaegu linnakese keskel. Isa kutsuti Krufiks, ema Krõfiks ja vennake oli nimeks saanud Jufi. Niisiis Krufi, Krõfi, Kafi ja Jufi – kokku nüfipere.

Kafi ei olnud koolis just kõige parem õpilane, aga ta armastas väga kirjandeid kirjutada ja juttusid välja mõelda. Tema lemmiktegevuseks oli päeviku pidamine. Veel meeldis Kafile unistada. Kunagi kavatses ta reisida kaugetesse maadesse, uurida elu ja hakata kuulsaks kirjanikuks. Ta tahtis kirjutada inimeste rumalusest, sest tarkusest kirjutati tema arust niigi liiga palju. Praegu harjutas Kafi oma kirjutamiskust päevasündmuste ülestähendamisega ja nende ettelugemisega iseendale. Õpetaja Muff oli niimoodi soovitanud.

Näiteks kirjutas Kafi täna oma päevikusse:

„Meie klassi Jürfen on lolliks läinud. Eile tuli ta kleidiga kooli. Ütles, et ta on nüüd printsess. Klassiõde Sofi arvas, et ta on lihtsalt debiilik. Lõpuks sek-

kus õpetaja Muff, kes soovitas sallivam olla. Kuna Sofi ei teadnud, kuidas sallivam olla, siis tuli ta täna kooli pika salliga. Jürfeni poole ta ei vaadanudki, kuigi tollel olid täna püksid jalas.”

Krufi

Krufi oli niisiis Kafi isa ehk nüfipapa. Nagu kõik pereisad Nüffias, armastas temagi pärast väsitavat tööpäeva tugitoolis jalgu sirutada ja telekat vaadata. Kuna Nüffias puudus elekter, oli televiisori valmistamine lihtne – tuli lihtsalt lõigata seina sisse paraja suurusega neljakandiline auk. Auk pidi asuma põrandast täpselt nii kõrgel, et sellest paistaksid kätte kaugel silmapiir ja metsaveerg ning naabermajade aknad. Telekanaleid ei olnud just väga palju, aga see-eest ei kordunud saated peaaegu kunagi. Kanalite ümberlülitamine käis imelihtsalt – tuli kõigest keerata maha. Selleks puhuks oli tugitooli kõrval korralik rooliratas. Ratas oli põranda alt paljude hammasrataste ja rihmade abil ühendatud ringikujulise rööpaga, millel maja seisis. Majal endal olid rööbastega sobituvad rattad all ja nii saigi ta sujuvalt ringiratast liikuda. Kanaleid ei tohtinud väga järsult vahetada, sest kergemad ja ümaramad asjad kippusid laudadelt maha veerema. Nii lükkaski Krufi rahulikult ja mõnuga ratast ühelt kanalilt teisele. Tema lemmikuks olid uudised. Selleks tuli televiisor liigutada kohakuti üle

tee asuva väikese toidupoega. Poe ees pingil arutasid kohalikud mutikesed maailma asju. Ja kuigi nad ei teadnud maailma asjadest suurt midagi, oli nende jutuaajamisi ikkagi põnev kuulata.

Krõfi

Krõfi ehk nüfimamma oli laste arvates kõige rahulikum ja mõnusam inimene kogu maailmas. Ta küpsetas linnakese kõige maitsvamaid pannkooke ja käis neid Fifaafua keskväljakul laadal müümas.

Veel armastas Krõfi kududa. Ta kudus pikki sooje salle ja kampsuneid. Ükskord kudus ta ühele tuttavale nii pika salli, et see väsis salli ümber kaela mähkimisest juba poole peal ära. Naaber kinkis salli lõpuks edasi oma ülemusele, keda keegi eriti ei sallinud. Ülemus käis siis ringi, pool salli järel lohise-mas. Putukad, ämblikud ja muud väiksemad tegelased kasutasid sallisaba tasuta transpordina ära.

Nüfimamma vaatas ka vahel telekat. Tema lemmikuteks olid kanalid „Kokandus” ja „Buduaar”.

Kokandusega sai tutvuda otse naabri köögiaknast ja „Buduaar” tuli muidugi nende magamistoast.

Magamistoa akna all puuderdas naabrinaine oma nina ja proovis kleite selga. Ta teadis, et Krõfi teda vaatab ja see isegi meeldis talle. Mõnikord keerutas ta ennast ringiratast, et kleitide täit ilu näidata.

Krõfi näitas aeg-ajalt talle oma kleite ka.

Jufi, piiksikud ja haldjad

Enne Jufi arvutisõltuvusest rääkimist peaksime tutvuma piiksikute ja haldjatega. Piiksikud ja haldjad olid kindlasti üheks põhjuseks, miks Nüffias polnud tungivat vajadust elektri järele. Piiksikud ja haldjad tegid ära peaaegu kõik, mida oleks teinud elekter. Nojah, eks neid tegelasi oli veel, aga kõiki korraga ei saa tutvustada, sest muidu läheb sassi.

Piiksikud olid imetillukeste kilpkonnade moodi loomakesed, kes nende peale vajutamisel piiksusid. Igal piiksikul oli omamoodi piiks ja nii hakkasidki nüfid kasutama neid mitut sorti klahvide alla panekuks. Näiteks arvutiklaviatuuri klahvide alla. Iga piiksik asetati oma pessa, oma kindla klahvi alla.

Haldjad olid piiksude lugejad. Iga piiks oli käsklus. Haldjad kuulasid käskluse ära ja joonistasid

selle kohe arvutiekraanile. Kui Jufi mängis tulistamise mängu ja vajutas tulistamiseks vasakut hiireklahvi, tegi klahvialune piiksik piiksu ja haldjad joonistasid ekraanile tuld purskava relva ja langeva vaenlase. Haldjad olid imetillukesed, neid oli väga palju ja nad olid väga-väga kiired. Liikuva pildi joonistamine võttis neil nii vähe aega, et Jufi ega ükski teine arvutikasutaja ei märganud pildi katkemist. Ja et liikuva pildi joonistamiseks peab eelmise pildi maha kustutama, siis kujutad sa vist ette küll, milline pidi haldjate liikumiskiirus olema. Muidugi ei teinud haldjad seda kõike tasuta. Pereisa Krufi maksis neile kuu lõpus palka. Piiksikud palka ei saanud, aga nad olid hästi toidetud ja hoolitsetud.

Fifaafua

Fifaafua linnakese keskväljakule oli püstitatud mälestusmärk tundmatule rändurile, kes oli siin seistanud, et põit kergendada ja lõke üles teha. Lõkkekolde ümber oligi pikapeale tekkinud Fifaafua linnake. Mälestusmärk kujutas endast räbalates ränduri kivikuju, mille jalusel ilutses vasest plaat kirjaga:

„Rändurile, kes ei löönud kedagi jalaga.”

Keegi ei mäletanud enam ammu, miks rändur oleks üldse pidanud kedagi jalaga lööma. Igatahes oli Fifaafua linnake nüüd täitsa olemas ja siin elas üle kolme tuhande nüfi.

Keskväljakul oli peale laadatelkide veel raekoda, apteek, toidupood ja päris mitu kohvikut.

Ränduri kuju kõrval kasvas hästi kõrge puu, mis pidi enda peale võtma välgutabamused. Puu täitis oma ülesannet ausalt ja vastuvaidlemata. Välk oli tema sisse nii palju kordi põrutanud, et puu oli seest täiesti ära põlenud ja pikad praod ehtisid tema väärikat tüve.

Puid istutati lisaks keskväljakule ka elumajade lähedusse. Nii hoiti majad tervena. Selle, et välk armastab kõrgemaid kohti, oli kindlaks teinud teadlane nimega Pauff. Paufile oli samuti püstitatud mälestusmärk. See pandi püsti mäe otsa, kus Pauff oma avastust tõestas. Ta oli roninud äikeselise ilmaga linnakese lähedal kõrguva mäe tippu ja ajanud käed laiali.

„Tule, oo taevane müristus! Mina olen Pauff ja ma ei karda sind!” Ja taevane müristus tuli. Nüüd on elusa Paufi asemel kivist Pauff. Kuna välk ei tee vahet päris ja kivist Paufil, siis põrutab ta ikka kujule sisse. Paufi peas on nüüd mõrad ja harali käed on

otsast ära kukkunud. See-eest on Pauff igavesti legend ja rahvuskangelane.

Pärast Paufi kangelastegu hakatigi elumajade lähedale puid istutama. Ühtlasi muutis see linna rohelisemaks.

Rõnn Düff

Rõnn Düff oli samuti teadlane. Täpselt nagu Pauff. Rahvas rääkis, et ta olevat Pauvist isegi targem. Ta elas Fifaafua servas väikeses ümaras tordikarbis nagu kõik teisedki.

Rõnn Düff leiutas igasugu masinaid ja nutiseadmeid. Ja kui tal mõnikord leiutamise tuhin üle läks, mõtles ta keerulistele asjadele lihtsaid seletusi välja.

Üks tema tarkusi kõlas nii:

„LEIUTISED SÜNNIVAD KIIREMINE, KUI LÕUGA SÜGADA.” Samuti oli Rõnn Düff veendunud, et KÕIGE SUUREMAID LOLLUSI TEHAKSE KÕIGE VÄIKSEMA RAHA EEST. Ja rahast pidas Rõnn Düff lugu.

Kafi ja Jufi käisid tihti Rõnn Düfi juures teed joomas. Nad võtsid kaasa nüfimamma küpsetatud pannkooke ja Rõnn Düff oli selle eest väga tänulik. Ta ütles, et pannkoogid toovad head mõtted kohale. Sõi ja vaatas lakke. Siis pesi käed puhtaks, võttis kummuti pealt viiuli, tõmbas kaabu pähe ja mängis jalaga takti lüües ühe lustaka loo.

„Miks sa kaabu pähe panid?” küsis Kafi.

„Nii ei pääse head lood peast lendu,” naeratas Rõnn Düff.

„Kas sa midagi uut ka oled leiutanud?” küsis Jufi, kui Rõnn Düff viiuli tagasi kummutile oli asetanud ja kaabu naggisse riputanud.

„Jah,” muheles teadlane. „Ma leiutasin täna hom-

mikul diktofoni. See on selline asi, kuhu saab oma juttu salvestada.” Rõnn Düff võttis laualt musta karbi ja vajutas punast nuppu.

„Ai!” piiksus keegi karbist, „kas pisut õrnemalt ei saaks?”

„Vabandust!” naeratas Rõnn Düff ja vajutas sama nuppu natuke sujuvamalt. „Ma tahaksin nüüd oma juttu salvestada!”

„Anna tuld!” kostis karbist.

„Üks, kaks, kolm... üks, kaks, kolm...” luges Rõnn Düff.

„Kas sa rohkem ei oskagi?” küsis peenike hääl pilkavalt.

„Sinu asi on mu jutt meelde jätta, mitte minu lugemisoskust kontrollida!” pahandas teadlane.

„Hea küll, hea küll,” tuli karbist, „lase käia!”

Rõnn Düff vajutas õrnalt punast nuppu ja luges:

„Üks, kaks, kolm, neli, viis, kuus, seitse, kaheksa.”

Nüüd vajutas ta rohelist nuppu ja diktofonist tuli sametihäälne vastus:

„Üks, kaks, kolm, neli, kuus, seitse, kaheksa.”

„Viis jäi vahele!” oli Rõnn Düff pahane.

„Viiendal on täna hääl ära,” itsitas diktofon. Keegi avas karbi külje pealt ukse ja viskas välja väikse rulli

paberit. Sellele oli kirjutatud:

„Üks, kaks, kolm... üks, kaks, kolm... Sinu asi on mu jutt meelde jätta, mitte minu lugemisoskust kontrollida! Üks, kaks, kolm, neli, viis, kuus, seitse, kaheksa. Viis jäi vahele.”

„Nagu näete, on see veel katsetamisjärgus,” lautas teadlane käsi ja pani karbi lauale. „meeldejätja on selline nõrguke.”

„Ei ole!” tuli karbist protest. „Ise oled nõrguke!”

„Diktofon ei tohi omanikuga vaielda!” noomis Rõnn Düff, võttis toolilt salli ja kattis sellega oma leiutise kinni.

„Kas te tänaseid uudiseid juba teate?” pöördus ta

laste poole. „Käisin poes ja poe eest pingilt sain mutikeste käest teada, et kokutajad nõuavad rohkem sõnavabadust!”

„Tead,” tuli Jufile hea mõte, „sinu diktofon on ju kokutajatele nagu taevane kingitus!”

„Mismoodi?”

„Noh, meeldejätja võib ju kordused ära jätta!”

Rõnn Düff andis Jufile otsaette musi.

„Just! Ja mahanägemisel siis kokutamist üldse ei olekski!”

Teadlane võttis diktofoni, asetas selle peopesale ja sirutas käe taeva poole, lausudes pühalikult:

„Mõtlev diktofon on sündinud!”

„Ma nõuan mõtlemise eest lisatasu!” piiksuti karbikese seest. Rõnn Düff toppis oma leiutise salli alla tagasi.

Jufi arvutisõltuvus

Ega siin polnudki tegu just mingi väga erilise arvutisõltuvusega. Poiss lihtsalt istus igal vabal võimalusel ekraani taga. Koolis käis muidugi ka ja vahel Rõnn Düfi juures leiutisi uudistamas, aga siis jälle kohe

arvutisse. Need mängud... Need mängud paistsid tal-
le palju põnevamad kui päriselu. Mängudes sai Jufi
olla kangelane, kihutada autodega ringi, võita endast
mitu korda suuremaid kolle ja omada palju raha, vä-
ga palju raha.

Üks häda oli arvutil siiski. Nimelt jooksis ta aeg-
ajalt kokku. See juhtus siis, kui haldjad väsisid. Või
tuli mõnel haldjal aevastus peale. Või kukkus pints-
el käest. Kõige hullem oli, kui haldjad kokku põrkusid.
Siis viidi vigastatud kiiresti haiglasse ja kui asenda-
jaid ei leitud, võis mäng mõnikord päris mitu minutit
seista. Siis kuulas Jufi muusikat.

Muusika kuulamiseks oli tal Rõnn Düfi leiutatud
raadio. See oli ülimumoodne – kuulas häälkäsklusi ja
puha. Läks isegi patsutamise peale käima.

Ahjaa, et mismoodi raadio töötas? Imelihtsalt.
Raadio sees oli tilluke stuudio, kus istus haldjast
saatejuht ja lisaks terve trobikond meeldejätjatest
muusikuid. Saatejuhile toodi haldjate poolt karbi
tagaküljel oleva uksekese kaudu värskeid uudiseid.
Uudised tulid teistelt haldjatelt, kes mööda Nüffiat
ringi lendasid. Kohalikud uudised koguti poekeste
ees pinkidel istuvatelt mutikestelt. Mõnikord mõtles
saatejuht ise ka üht-teist välja ja nii oligi uudiste
valik koos.

Pillimehed mängisid noodist Nüffia parimate heliloojate loomingut. Esitati igasugust muusikat, olenevalt raadiokuulaja soovidest.

„Rokki!” tellis Jufi ja raadiost hakkas tulema korralikku rokenrolli. Jufi sirutas jalad välja ja koogutas peaga muusikale kaasa.